

دکتر سید محمدرحیم ربانی زاده

rabbanizadeh@ihcs.ac.ir

عضو هیات علمی پژوهشکده تاریخ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدارک تحصیلی

- کارشناسی: تاریخ ایران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۴
- کارشناسی ارشد: تاریخ ایران باستان، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۸
- دکتری: تاریخ ایران دوره اسلامی، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۹

موضوع پایان نامه

- کارشناسی ارشد: سرداران عصر ساسانی، درجه پایان نامه: عالی
- دکتری: سیر تحول نظام مالی خلافت عباسیان، درجه پایان نامه: عالی

سوابق تدریس

کارشناسی:

- تاریخ تشیع (۱)، دانشگاه اراک، نیم سال اول ۸۵
- ترجمه متون عربی به زبان فارسی، دانشگاه اراک، نیم سال اول ۸۵
- تاریخ تشیع (۲)، دانشگاه اراک، نیم سال اول ۸۵
- تاریخ تشیع (۱)، دانشگاه شهید بهشتی، نیم سال اول ۸۶ تا ۸۹
- تاریخ ائمه معصومین، دانشگاه شهید بهشتی، نیم سال دوم ۸۶
- تاریخ تحلیلی اسلام، دانشگاه امیر کبیر از سال ۸۹ تا ۹۴
- تاریخ تحلیلی اسلام، پردیس دانشگاه امیر کبیر، نیم سال اول ۹۲
- تاریخ تحولات جهان اسلام در عصر عباسیان، دانشگاه مذاهب، نیم سال اول ۹۳

کارشناسی ارشد:

- ترجمه متون عربی به زبان فارسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، نیم سال دوم ۹۱ ادامه دارد
- تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، نیم سال دوم ۹۱ ادامه دارد
- ترجمه متون عربی به زبان فارسی، دانشگاه پیام نور پاکدشت، نیم سال اول ۹۲ تاکنون ادامه دارد
- تاریخ تمدن اسلامی، دانشگاه پیام نور پاکدشت، نیم سال اول ۹۲ تاکنون ادامه دارد
- نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسیان، نیم سال اول ۹۳ تاکنون ادامه دارد

دکتری:

- نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسیان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، نیم سال اول ۹۳
- بنی امیه و عباسیان نیم سال اول ۹۵-۹۶، دانشگاه شهید بهشتی

سوابق پژوهشی:

- طرحهای پژوهشی:
- مجری طرح: نظام مالی دولت های اسلامی
- مجری طرح: سیاست های پولی دولت های اسلامی تا پایان آل بویه در بغداد
- مجری طرح: تاریخ نظامی جنگهای ایران در دوره هخامنشیان
- مجری طرح: تاریخ نظامی جنگهای ایران در دوره ساسانیان و اسلام

کتاب ها

- بررسی کتاب مانی و سنت مانوی، ربانی زاده، سید محمد رحیم؛ مترجم: باقری، عباس؛ مجله: رشد آموزش تاریخ، بهار و تابستان ۱۳۸۲
- معرفی کتاب زبده التواریخ و هخامنشیان، محلاتی، عباس؛ ربانی زاده، سید محمد رحیم؛ مجله: رشد آموزش تاریخ، زمستان ۱۳۸۰

مقالات علمی - پژوهشی

- ساختار قدرت در ایران عصر ناصری، ربانی زاده، سید محمد رحیم؛ لطفی، لطف الله؛ مجله: جستارهای سیاسی معاصر زمستان ۱۳۹۴ - شماره ۱۸
- ستیز و سازش اشرافیت ایرانی با شهریاران در عصر ساسانی، نویسنده: ربانی زاده، سید محمد رحیم؛ لطفی، لطف الله؛ پژوهش های تاریخی ایران و اسلام، پاییز و زمستان ۱۳۹۳ - شماره ۱۵
- گردش نظام پولی خلافت عباسی در قالب چک و سفته، ربانی زاده، سید محمد رحیم؛ پژوهش نامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، بهار و تابستان ۱۳۹۱،
- مالیات بر بازار در دوره خلفای اسلامی، تحقیقات تاریخ اجتماعی، مجله تحقیقات تاریخ اجتماعی، بهار و تابستان ۱۳۹۲ - شماره ۵
- فرهنگ و آیین حکمرانی در نامه طاهر بن حسین به فرزندش عبدالله، مجله علمی پژوهشی مطالعات تاریخ فرهنگی انجمن ایرانی تاریخ، تابستان ۱۳۹۲، سال چهارم - شماره ۱۶
- بازتاب زندگی اجتماعی و هویت زنان ایل بختیاری بر اساس سفرنامه های خارجیان دوره قاجاریه، پژوهش نامه زنان، پاییز ۱۳۹۴ - شماره ۱۳

- نقش مامون در مناظره های بین الادیان، فصلنامه مطالعات تاریخ فرهنگی، بهار ۱۳۹۶
- داروهای مسهل در دوره اسلامی: انواع، مقدار و نحوه مقابله با عوارض جانبی آنها، مجله اخلاق و تاریخ پزشکی، شهریور ۱۳۹۶
- Exclusive Deputization (Niābat Khasseh) In Sheikh Ahmad Ahsāi's Discourse
- منصب معونت در شهرهای دوره آل بویه، تحقیقات تاریخ اجتماعی، بهار و تابستان ۱۳۹۴ - شماره ۹
- واکاوی نقش اقلیت مذهبی نصاری در توسعه پزشکی بغداد، مطالعات تاریخ اجتماعی اسلام
- نقش مصادره اموال در تامین بودجه دولت های اسلامی
- سیر تطور گمرک و نقش اقتصادی آن در دولت های اسلامی
- ساختار قدرت در ایران عصر ناصری

مقالات علمی - ترویجی

- گردش نظام پولی خلافت عباسی در قالب چک و سفته، پژوهش نامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، شماره ۱
- جایگاه منصب شرطه در شهر های آل بویه، فصلنامه مطالعات تاریخ انتظامی، سال اول ، شماره دوم، پاییز ۹۳
- مفوضه و نگرش امام رضا (ع) به عقاید تفویضی، مجموعه مقالات برهان مبین، مهرماه ۹۱
- بررسی نقش اقتصاد بر جریان سقوط برامکه، پژوهش نامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی

نقد و بررسی کتاب

- نقد و بررسی زرتشت پیامبر باستان، شماره ۳۰ ، نشریه رشد
- بررسی عناصر ایرانی در کیش زرتشت، شماره ۱۴ نشریه رشد
- بررسی لشکر کشی خشایار شاه به یونان، شماره ۵ ، نشریه رشد
- نقد و بررسی کتاب مانی و سنت مانوی، شماره ۱۲ ، نشریه رشد
- نقد و بررسی کتاب هخامنشیان، شماره ۱۸ ، نشریه رشد
- مقاله سکوت مرگبار، روزنامه اعتماد ملی، ۸۷/۱۰/۲۸

همایشها و کنگره ها

- آسیب شناسی درس تاریخ تحلیلی صدر اسلام ، انجمن ایرانی تاریخ اسلام، اسفند ۹۱
- همایش ملی امام رضا و فرق مذهبی
- مفوضه و نگرش امام رضا (ع) به عقاید تفویضی، مجموعه مقالات برهان مبین، مهرماه ۹۱
- همایش مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سطح عرضه
- سیر تاریخی مبارزه با قاچاق کالا بررسی موردی قوانین گمرکی ایران باستان و خلافت عباسی خرداد ۹۱
- کنگره تاریخ دانان همدان
- نقش مصادره اموال در تامین بودجه خلافت عباسیان

- کنگره بین المللی غدیر
- بررسی و تبیین واقعه غدیر خم در منابع تاریخی اهل سنت؛ حوزه عراق و شامات، آبان ۹۲
- همایش بین المللی فرهنگ و تمدن ایران در دوره سلجوقیان
- گردش نظام مالی در دوره سلجوقیان، اسفند ۹۲، انجمن ایرانی تاریخ
- پنجمین همایش تاریخ مجلس
- رویکرد نمایندگان مجلس نوزدهم به اقتصاد بر اساس تحلیل مشروح مذاکرات (۱۳۳۵-۱۳۳۹) تهران ۱۳۹۳
- ششمین همایش تاریخ مجلس
- نقش لطف اله حی؛ نماینده کلیمیان مجلس بیست و دوم در حمایت از اسراییل و رژیم پهلوی

سخنرانی ها

- گردش نظام پولی و مالی دولت های اسلامی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، خرداد ۹۱
- آسیب شناسی درس تاریخ تحلیلی صدر اسلام، انجمن ایرانی تاریخ اسلام دانشگاه تهران، اسفند ۹۱
- نقش فرزندان امام علی (ع) در حمله اعراب مسلمان به ایران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، خرداد ۹۲
- بررسی و تبیین واقعه غدیر خم در منابع تاریخی اهل سنت؛ حوزه عراق و شامات، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، آبان ۹۲
- رویکرد نمایندگان مجلس نوزدهم به اقتصاد بر اساس تحلیل مشروح مذاکرات (۱۳۳۵-۱۳۳۹) تهران، ساختمان مجلس، اردیبهشت ۱۳۹۳
- علل و پیامد های صلح امام حسن، دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۲۴ آذر ۹۳
- مقتل ابو مخنف معتبر ترین مقتل در باره امام حسین و واقعه کربلا، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دی ماه ۹۳
- حربه های تبلیغی بنی امیه علیه منزلت امام علی (ع)، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۴ خرداد ۹۴

پایان نامه های دانشجویی

- کارشناسی ارشد
- استاد مشاور:
- توصیف تاریخی بازار زنجان، صنم طفرانگار، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بهمن ۹۱
- بحران های اقتصادی عصر اول عباسی دانشگاه الزهرا ، خانم حبیب پور، بهمن ۹۲
- مآخذ شناسی نهاد حاسبه در قلمرو شرق اسلام، دانشگاه خوارزمی، خانم کاووسی
- نظام پولی در عهد عبدالملک مروان تا هارون الرشید، دانشگاه الزهرا ، مرداد ۹۳
- وضعیت بازارهای بغداد در عصر اول عباسی، آزاد بخت، دانشگاه الزهرا، بهمن ۹۳
- سیر تاریخی اتهام به الحاد از صدر اسلام تا دوره خوارزمشاهیان، پژوهشگاه، بهمن ۹۳، رقیه واحد
- تاریخ شرکت آبگینه قزوین (ساختار ، مدیریت و عملکرد) از سال ۱۳۴۳ - ۱۳۵۷ ه. ش، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، آذر ۹۵

- استاد راهنما:
- مناصب شهری دوره ال بویه، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بهمن ۹۲
- اوضاع سیاسی و اقتصادی و اجتماعی ساسانیان در خوزستان، دانشگاه آزاد شهر ری، مصدق، شهریور ۹۳ ۹۲
- چگونگی فتح بخارا، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بیگی مهر،
- سیر تاریخی تکفیر از دوره سلجوقیان تا پایان خوارزمشاهیان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، امیری - ابان ۹۵
- چگونگی فتح بخارا، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بیگی مهر، ۹۵
- مناظرات مسلمانان با اقلیت های دینی در عصر اول عباسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، پرنیان، زهره، اردیبهشت ۹۶
- استاد راهنمای پایان نامه های دکتری:
- بررسی و تبیین تحول گزارش واقعه غدیر در منابع تاریخی اهل سنت (از قرن سوم تا آغاز دولت صفویان) - رسول قلیچ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بهمن ۹۵
- ارزیابی انتقال و بومی سازی دانش و فناوری نظامی در دوره قاجار، (از ابتدای قاجاریه تا پایان دوره ناصری)، فلاحي، اکبر، استاد مشاور پایان نامه های دکتری:
- اصلاح ادویه مسهله در دوره اسلامی (با تاکید بر حوزه بغداد و ایران سده ۳ تا ۵ هجری)، محمدنسب، رضا،
- تاثیر سیاست های اقتصادی سلاجقه بر ظهور و تداوم جنبش اسماعیلیه نزاری در ایران، میلاد سراج، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بهمن ۹۵

دوره های آموزشی

- وظایف و فرایند های مدیریت پژوهش برای دستیابی به علم نافع، دی ماه ۹۰
- آموزش اخلاق حرفه ای، دیماه ۹۰
- دوره های بهبود مدیریت، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۳/۱۱/۲۶
- خلاقیت و نوآوری، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۳/۱۲/۲۶
- دوره تفکر سیستمی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۳/۷/۳۰
- مبانی و کاربرد آمار، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۴/۴/۳
- ضرورت اصول برنامه ریزی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۴/۵/۶
- آشنایی با نظام پیشنهادات، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۳/۴/۱۳
- برقراری ارتباط موثر با محیط و دیگران، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۸۴/۵/۶

سوابق اجرایی

- رییس پژوهشکده تاریخ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، از تاریخ ۳۰/۹/۹۰ الی ۹۳/۳/۷
- مدیر امور پژوهشی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، از تاریخ ۹۳/۲/۲۹ الی ۹۴/۵/۳۰
- سرپرست امور اداری پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، از تاریخ ۹۴/۶/۱۸ الی ۹۴/۱۰/۱۰

- معاون اداری و مالی و مدیریت منابع انسانی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، از تاریخ ۹۴/۵/۳۰ تاکنون
- عضو شورای پژوهشی پژوهشکده تاریخ
- عضو شورای تحصیلات تکمیلی پژوهشکده تاریخ
- عضو شورای انتشارات پژوهشگاه
- عضو شورای تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه
- عضو شورای پژوهشی پژوهشگاه
- دبیر شورای گزنت پژوهشگاه از ۹۳/۶/۱۱ الی ۹۴/۵/۳۰
- عضو کمیته تدوین برنامه راهبردی پژوهشگاه
- عضو کمیته داوران فصلنامه علمی، پژوهشی پژوهشنامه تاریخ انجمن ایرانی تاریخ
- عضو کمیته داوران مجله علمی، پژوهشی علوم انسانی دانشگاه الزهر
- عضو کمیته داوران مجله علمی، پژوهشی تحقیقات تاریخ اجتماعی
- عضو کمیته داوران مجله علمی، پژوهشی جستارهای تاریخی
- عضو کمیته داوران مجله علمی، پژوهشی مطالعات تاریخ فرهنگ

عضو کمیته داوران مجله علمی، پژوهشی پژوهشنامه زنان